

Na osnovu člana 30. stav (5) Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 32/17) a u vezi sa članom 19. stav (1) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br, 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06) na prijedlog Federalnog zavoda za programiranje razvoja Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na _____ sjednici održanoj _____ donosi

**UREDBU
O IZRADI INDEKSA RAZVIJENOSTI
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

I. OPĆE ODREDBE

**Član 1.
(Predmet)**

Ovom uredbom, uz prethodne konsultacije sa Federalnim ministarstvom finansija/ Federalnim ministarstvom financija, drugim institucijama na nivou Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), kantonima i Savezom općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Savez općina), uređuju se izrada indeksa razvijenosti kantona i jedinica lokalne samouprave i druga pitanja od značaja za izradu indeksa razvijenosti u Federaciji.

**Član 2.
(Institucionalni okvir)**

Institucionalni okvir za izradu indeksa razvijenosti u Federaciji čini Federalni zavod za programiranje razvoja (u daljem tekstu: Federalni zavod) u skladu sa odredbama Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 32/17 - u daljem tekstu: Zakon).

**Član 3.
(Indeks razvijenosti)**

- (1) Indeks razvijenosti je kompozitni pokazatelj koji se računa kao ponderirani prosjek više osnovnih socio-ekonomskih pokazatelja radi mjerenja stepena razvijenosti kantona, odnosno jedinica lokalne samouprave.
- (2) Federalni zavod u svrhu mjerenja sveukupnog uticaja implementacije strateških dokumenata u Federaciji vrši izračun indeksa razvijenosti kantona i jedinica lokalne samouprave na godišnjem nivou.
- (3) Indeks razvijenosti se objavljuje na web stranici Federalnog zavoda do 31. maja tekuće godine za prethodnu godinu.

II. CILJEVI I INDIKATORI ZA IZRADU INDEKSA RAZVIJENOSTI

Član 4. (Ciljevi i koristi izrade indeksa razvijenosti)

Ciljevi indeksa razvijenosti su:

- a) omogućavanje kvalitetnog uvida u stepen razvijenosti kantona i jedinica lokalne samouprave.
- b) korišćenje indeksa razvijenosti kao osnove za kreiranje ciljanih javnih politika i strateških intervencija u svrhu ravnomjernijeg razvoja kantona i jedinica lokalne samouprave;
- c) korišćenje indeksa razvijenosti kao osnove za utvrđivanje kako predviđenih, tako i nepredviđenih pozitivnih i negativnih učinaka implementacije strateških dokumenata i razvojnih politika.

Član 5. (Indikatori za izradu indeksa razvijenosti)

Za izradu indeksa razvijenosti kantona i jedinica lokalne samouprave u Federaciji koriste se slijedeći indikatori:

- a) prihodi od poreza na dohodak po stanovniku (X_1);
- b) stepen zaposlenosti (X_2);
- c) kretanje stanovništva (X_3);
- d) udio starog stanovništva u ukupnom stanovništvu (X_4);
- e) stepen obrazovanja radne snage (X_5).

Član 6. (Prihodi od poreza na dohodak po stanovniku)

(1) Prihodi od poreza na dohodak po stanovniku (X_1) se računaju kao odnos ukupnog iznosa naplaćenih poreza koji su tokom jedne fiskalne godine platili poreski obveznici, fizička lica s prebivalištem ili uobičajenim boravištem na području kantona, odnosno jedinice lokalne samouprave za koje se vrši izračunavanje, i broja stanovnika koji žive na području kantona, odnosno jedinice lokalne samouprave.

(2) Za izračun ovog indikatora koriste se podaci Poreske uprave Federacije BiH iz obrazaca: porez na dohodak od nesamostalnih djelatnosti (GIP-1022), porez na dohodak od samostalne djelatnosti (SPR-1053), porez po odbitku od slobodnih i drugih samostalnih djelatnosti (AUG-1031, ASD-1032, AMS-1035, APR-1036), porez na prihod od imovine i imovinskih prava (PIP-1034), porez od iznajmljivanja imovine (PRIM-1054), porez na dohodak od ulaganja kapitala, dobitke nagradnih igara i igara na sreću, i porez po odbitku nerezidenta na prihode od povremenog obavljanja samostalne djelatnosti (PDN-1033), i podaci Federalnog zavoda za statistiku o procjenjenom broju stanovnika na nivou kantona, odnosno jedinica lokalne samouprave.

Član 7.
(Stepen zaposlenosti)

(1) Stepen zaposlenosti (X_2), se računa kao odnos ukupnog broja zaposlenih na području kantona, odnosno jedinice lokalne samouprave, i radno sposobnog stanovništva na području kantona, odnosno jedinice lokalne samouprave u godini za koju se radi indeks razvijenosti.

(2) Za izračun ovog indikatora koriste se podaci Federalnog zavoda za statistiku.

Član 8.
(Kretanje stanovništva)

(1) Kretanje stanovništva (X_3) se računa kao odnos procjenjenog broja stanovnika na području kantona, odnosno jedinice lokalne samouprave u godini za koju se radi indeks razvijenosti i broja stanovnika kantona, odnosno jedinice lokalne samouprave prema rezultatima posljednjeg zvaničnog popisa stanovništva.

(2) Za izračun ovog indikatora koriste se podaci Federalnog zavoda za statistiku.

Član 9.
(Udio starog stanovništva u ukupnom stanovništvu)

(1) Udio starog stanovništva (X_4) se računa kao odnos broja stanovnika sa 65 godina i više na području kantona, odnosno jedinice lokalne samouprave i procjenjenog ukupnog broja stanovnika kantona, odnosno jedinice lokalne samouprave u godini za koju se radi indeks razvijenosti.

(2) Za izračun ovog indikatora koriste se podaci Federalnog zavoda za statistiku.

Član 10.
(Stepen obrazovanja radne snage)

(1) Stepen obrazovanja radne snage (X_5) se računa kao odnos broja stanovnika sa srednjom školom i višim nivoom obrazovanja i radne snage (zaposleni i nezaposleni) na nivou kantona, odnosno jedinica lokalne samouprave u godini za koju se radi indeks razvijenosti.

(2) Za izračun ovog indikatora koriste se podaci Federalnog zavoda za statistiku.

III. IZRAČUN INDEKSA RAZVIJENOSTI

Član 11.
(Normalizacija indikatora)

Za izračun indeksa razvijenosti koristi se min-max metoda na način da se normalizirana vrijednost svakog pokazatelja dijeli s normaliziranom vrijednošću pokazatelja na nivou Federacije prema slijedećoj formuli:

$$x_i^* = \frac{\frac{x_i - x_{i,min}}{x_{i,max} - x_{i,min}}}{\frac{x_{i,FBiH} - x_{i,min}}{x_{i,max} - x_{i,min}}} = \frac{x_i - x_{i,min}}{x_{i,FBiH} - x_{i,min}}$$

pri čemu X_i predstavlja vrijednost pokazatelja za kanton, odnosno jedinicu lokalne samouprave, X_{min} i X_{max} predstavljaju minimalnu, odnosno maksimalnu vrijednost pokazatelja na nivou kantona, odnosno jedinice lokalne samouprave, dok X_{FBiH} predstavlja vrijednost pokazatelja na nivou Federacije.

Član 12. (Vrijednost pondera)

Vrijednost pondera za svaki od indikatora koji ulaze u izračun indeksa razvijenosti utvrđuje se u slijedećim procentima:

- a) prihodi od poreza po stanovniku 25%;
- b) stepen zaposlenosti 20%;
- c) kretanje stanovništva 20%;
- d) učešće starog stanovništva 15%;
- e) stepen obrazovanja stanovništva 20%.

Član 13. (Formula za izračun indeksa razvijenosti)

Indeks razvijenosti kantona, odnosno jedinice lokalne samouprave c računa se pomoću formule:

$$I_c = 0,25 X_{c1} + 0,20 X_{c2} + 0,20 X_{c3} + 0,15 X_{c4} + 0,20 X_{c5} \quad c = 1,2,\dots,m$$

gdje su X_{ci} , $i = 1,2, \dots, 5$ normalizirane vrijednosti pokazatelja X_i za jedinicu c .

Član 14. (Kategorizacija kantona i jedinica lokalne samouprave)

Prema indeksu razvijenosti u Federaciji, kategorizacija jedinica lokalne samouprave radi se u pet grupa, a kantona u tri grupe, pri čemu viši broj grupe znači niži nivo razvijenosti, prema slijedećoj tabeli:

Grupa	Vrijednost JLS indeksa	Grupa	Vrijednost indeksa na nivou kantona
I	>1,25	I	>1,25
II	<1,00, 1,25>	II	<0,60, 1,25>
III	<0,75, 1,00>	III	<0,60
IV	<0,60, 0,75>		
V	<0,60		

IV. ZAVRŠNA ODREDBA

Član 15. (Stupanje na snagu)

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

P R E M I J E R

Fadil Novalić, s.r.

V broj: _____

Sarajevo, _____ .2018. godine

Obrazloženje

1. ZAKONSKI OSNOV ZA DONOŠENJE UREDBE

Zakonski osnov za donošenje Uredbe o izradi indeksa razvijenosti u Federaciji Bosne i Hercegovine sadržan je u članu 30. stav (5) Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 32/17-u daljem tekstu: Zakon), kojim je utvrđeno da na prijedlog Federalnog zavoda za programiranje razvoja (u daljem tekstu: Federalni zavod), uz prethodne konsultacije sa institucijama na nivou Federacije, kantona i Saveza općina i gradova Federacije BiH (u daljem tekstu: Savez općina), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije) donosi propis o izradi indeksa razvijenosti u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

Zakonski osnov je sadržan i u odredbi člana 19. stav (1) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), kojom je propisano da se uredbom uređuju najvažnija pitanja iz nadležnosti Vlade Federacije, bliže uređuju odnosi za provođenje zakona, osnivaju stručne i druge službe Vlade i utvrđuju načela za unutrašnju organizaciju federalnih organa državne uprave.

2. RAZLOZI ZA DONOŠENJE UREDBE I OBJAŠNENJE ODABRANE POLITIKE

Nakon stupanja na snagu Zakona, stvoren je osnov za uspostavljanje adekvatnog i harmoniziranog sistema razvojnog planiranja i upravljanja razvojem, koji bi na koordiniran način uključivao sve nivoe vlasti u Federaciji. Ovaj zakon doprinosi stvaranju pretpostavki za brži i održivi društveno-ekonomski razvoj Federacije, te jačanje sposobnosti Federacije da efikasno odgovori na zahtjeve Evropske unije (EU) u procesu evropskih integracija i iskorištavanje predpristupne finansijske podrške EU. Federalni zavod i Federalno ministarstvo pravde, uz podršku ILDP zajedničkog projekta Vlade Švicarske i Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP), od 2012. godine provode aktivnosti koje su rezultirale stupanjem na snagu Zakona. Nastavljajući ovu saradnju, ILDP Projekat, u okviru svoje III faze nastavlja davanje stručne i tehničke pomoći u izradi pet podzakonskih propisa predviđenih Zakonom, koje Vladi Federacije u skladu sa svojim nadležnostima predlaže Federalni zavod (četiri propisa) i jedan propis Federalno ministarstvo finansija/Federalno ministarstvo financija.

Obaveza izrade podzakonskih propisa iz Zakona sadržana je u članu 35. stav (3) kojim je propisano da će Vlada Federacije na prijedlog Federalnog zavoda u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu donijeti akte iz čl. 21., 22. stav (2) i člana 30. st. (2) i (8).

Potreba za kreiranjem novog indeksa razvijenosti koji će istovremeno omogućiti i bolju usmjerenost razvojnih poticaja, jasno je prepoznata prilikom izrade Zakona.

Ova uredba definiše način izrade indeksa razvijenosti kantona i jedinica lokalne samouprave u Federaciji, u svrhu mjerenja sveukupnog uticaja implementacije strateških dokumenata.

I OPĆE ODREDBE

Pored predmeta uredbe, u ovom poglavlju definiše se institucionalni okvir kojim se utvrđuju uloge institucija u Federaciji u procesu izrade indeksa razvijenosti za kantone i jedinice lokalne samouprave. Članom 5. stav (1) Zakona utvrđen je širi institucionalni okvir za razvojno planiranje i upravljanje razvojem u Federaciji, dok se podzakonskim propisima iz ovog Zakona precizira institucionalni okvir za različite aspekte planiranja i upravljanja razvojem u Federaciji, uključujući i izradu indeksa razvijenosti kantona i jedinica lokalne samouprave.

II CILJEVI, KORISTI I INDIKATORI ZA IZRADU INDEKSA RAZVIJENOSTI

U okviru ovog poglavlja Uredbe definisani su ciljevi i koristi izrade indeksa razvijenosti u Federaciji, naglašava se njihov značaj, posebno kroz pružanje blagovremenih i relevantnih informacija nadležnim institucijama na svim nivoima vlasti u Federaciji prilikom određivanja razvojnih prioriteta i strateških pravaca, te kontinuirano unaprjeđenje javnih politika korištenjem podataka dobivenih u izračunu indeksa razvijenosti, a naročito osiguranje transparentnosti i odgovornosti za korištenje javnih finansijskih sredstava.

Za izradu indeksa razvijenosti koriste se indikatori: prihodi od poreza po stanovniku (X_1), stepen zaposlenosti (X_2), kretanje stanovništva (X_3), udio starog stanovništva u ukupnom stanovništvu (X_4) i stepen obrazovanja radne snage (X_5).

U ovom poglavlju precizno je opisan način kako se dolazi do pojedinih indikatora, te izvori podataka za svaki indikator (Federalni zavod za statistiku i Poreska uprava FBiH)

III IZRAČUN INDEKSA RAZVIJENOSTI

U ovom poglavlju propisan je način normalizacije indikatora, vrijednost pondera, izračun indeksa razvijenosti i razvrstavanje JLS i kantona po grupama razvijenosti.

IV ZAVRŠNA ODREDBA

U ovom poglavlju je definisano da ova Uredba stupa na snagu osmog dana od dana objave u Službenim novinama Federacije BiH.

3. USKLAĐIVANJE UREDBE O IZRADI INDEKSA RAZVIJENOSTI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE S PRAVNOM STEČEVINOM EVROPSKE UNIJE

U skladu sa odredbama Uredbe o postupku usklađivanja zakonodavstva Federacije Bosne i Hercegovine s pravnom stečevinom evropske unije („Službene novine Federacije BiH“, broj 98/16) ova uredba predstavlja kategoriju propisa (NP) prema kojoj njene odredbe nisu predmet usklađivanja sa pravnom stečevinom EU.

4. OBRAZLOŽENJE FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE UREDBE I FINANSIJSKI EFEKTI UREDBE

Uz ovu Uredbu je izrađen obrazac izjave o fiskalnoj procjeni u skladu sa odredbama Pravilnika o proceduri za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine Federacije BiH“, broj 34/16), Federalnog ministarstva finansija/Federalnog ministarstva financija.

U implementaciji Uredbe se ne očekuju finansijske implikacije na Budžet Federacije, budžete kantona ili jedinica lokalne samouprave.

5. OPIS KONSULTACIJA

U skladu sa čl. 70. 78. i 81. Pravila i postupaka za izradu zakona i drugih propisa Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 71/14) proveden je širok proces konsultacija koji je započet dostavljanjem dokumenta Metodologije za izračun indeksa razvijenosti jedinica lokalne samouprave i kantona u Federaciji BiH tijelima za razvojno planiranje i upravljanje razvojem u kantonima, te Savezu gradova i općina Federacije Bosne i Hercegovine, kao i Federalnom ministarstvu finansija/Federalnom ministarstvu financija. Održana je radionica o ovom dokumentu dana 03.12.2018. godine, na kojoj su učestvovali predstavnici navedenih institucija.

Dokument Metodologija za izračun indeksa razvijenosti je objavljen na web stranici Federalnog zavoda uz poziv zainteresovanim stranama da u roku od 30 dana daju primjedbe i sugestije.

Nakon što su učesnici u ovom krugu konsultacija dostavili svoje komentare na ovaj dokument, pristupilo se izradi teksta ove uredbe. Radni tekst Uredbe je takođe objavljen na web stranici Federalnog zavoda uz poziv zainteresovanim akterima za davanje primjedbi, sugestija i prijedloga u roku od 15 dana. Uredba je uz popratni akt dostavljena i svim nadležnim institucijama u Federaciji, kantonima, kao i Savezu općina i gradova Federacije.

Napominjemo da je u dokumentu Metodologija za izračun indeksa razvijenosti u odnosu na verziju koja se nalazila u pocesu konsultacija, izvršena korekcija na način da je indikator 1) prosječan dohodak per capita (X_1), zamijenjen sa indikatorom „prihodi od poreza po stanovniku“ (X_1). Naime, ukoliko bi se zadržala kategorija dohotka po stanovniku, zbrajale bi se različite kategorije dohotka po vrstama poreza. Moglo bi se lako desiti da se za pojedinu vrstu poreza, kao dohodak jedne godine tretira jedna kategorija, a slijedeće godine druga, pa bi mogao postojati problem uporedivosti i pouzdanosti podataka, a takođe i lakoće i brzine dobijanja podataka. Također, u parlamentarnoj proceduri se nalaze novi zakonski propisi kojim se uvodi više osnovica i različitih stopa za pojedine platne razrede kod oporezivanja nesamostalnih djelatnosti, što bi moglo unijeti dodatnu zabunu i uticati na kvalitet dobijenih podataka od Poreske uprave.

Kategorijom prihoda od poreza po stanovniku izbjegli bi se navedeni problemi, a ne bi se poremetio rang niti po jednoj vrsti poreza. Praktično ovo znači da bi rang bio identičan jer je sasvim svejedno da li se upoređuju osnovice ili iznosi poreza koji su dobijeni na osnovu tih osnovica primjenom istih stopa.

Pored pojedinačnih sugestija učesnika na radionici na kojoj je razmatrana Metodologija za izračun indeksa razvijenosti, pisane primjedbe i sugestije su dostavili Zavod za planiranje Kantona Sarajevo i Stručna služba za razvoj i međunarodne projekte ZD

kantona. Obradivač je uvažio i u tekst Uredbe ugradio gotovo sve suštinske prijedloge koji se odnose na naziv metodologije, izbor i izračun indikatora, kao i značajan broj tehničkih ispravki.

6. RASPORED PREISPITIVANJA PROPISA

Donošenjem Uredbe o indeksu razvijenosti nije potrebno vršiti usklađivanje drugih normativnih akata Federacije BiH.